

Domače NOVICE

LETO IV. Štev. 14 Lenart, 25. julija 1964

Urejuje uredniški odbor: Vet. Ivo Rapoe, predsednik — člani: Breda Štuhec, Jože Šuman, Slavko Levaičič in Franček Stefanec. — Odgovorni urednik Franček Stefanec. — Uredništvo in uprava Lenart, Radgomska 9. — Izhaja stalno na 8 straneh drugi in četrtri četrtak. — Letna naročnina 300 din, inozemstvo 900 din. — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor številka 601-11-608-107. — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart. — Tiska CP »Celjski tiske Celje.

PRAZNOVANJE OBCINSKEGA PRAZNIKA

USPELE PRIREDITVE V CERKVENJAKU

Zvezni poslanec IVAN ROS odkril spomenik borcem NOB — Odprli nove poslovne prostore trgovskega podjetja »Izbira« Cerkve njak — Slavnostne akademije — Sportne prireditve — Izšel spominski zbornik družbenih organizacij Cerkvjenjaka — Prireditve se je udeležila množica občanov — Letošnji občinski praznik je bil zelo svečano praznovan.

Med gosti so se prireditve v počastitev občinskega praznika udeležili: zvezni poslanci: Ivan Ros in Franciška Varl, Republiški poslanci: Janez Svajncer, Franc Cop in Jelka Firbas ter sekretar okrajnega odbora SZDL, Lojze Frangeš, sekretar okrajnega komiteja ZMS Tone Brumen, predsednik okrajnega sindikalnega sveta Jože Globačnik in predstavniki družbeno političnih organizacij komune.

Na predvečer praznovanja občinskega praznika je bila v Cerkvjenjaku in Lenartu slavnostna akademija. Na akademiji je v Cerkvjenjaku sodeloval »Planinski oktet« iz Maribora, v Lenartu pa rokoborci Maribora in Lenarta. V sporedih so bile prikazane najrazličnejše kulturne dejavnosti.

Po akademiji v Cerkvjenjaku je bil ponazorjen partizanski napad, čez naselje pa so krožile rakete.

V nedeljo 12. julija so od ranega jutra pozno v noč prihajali v Cerkvjenjak občani iz naše komune in od drugod.

Ob 9.30 je bila slavnostna seja skupščine občine Lenart. Na njej je govoril predsednik Obč. skupščine Edo Zorko - Mihec. Pojasnil je razvoj dogodkov med NOB v Cerkvjenjaku, potem je

orisal razvoj gospodarstva v občini in pripomnil, da nekateri govorijo, da smo premalo storili za razvoj naše občine, ker nimamo industrije. Te res nimamo, vendar smo veliko napravili za razvoj kmetijstva, vedno več občanov se zaposluje v družbenem sektorju v kmetijstvu ali industriji v mariborskih podjetjih. Vedno več mladine se šola. Razvoju kulture in idejnosti pri nas pa je veliko pripomogel radio in televizija. Predsednik OS je nato poudaril, da je vso skrb potrebno posvetiti organom delavskega in družbenega samoupravljanja in nagrajevanju po delu. Škrbeti pa je potrebno tudi za razširjeno reprodukcijo v naših delovnih kolektivih. Na kraju izvajanja se je predsednik Edo Zorko - Mihec zahvalil družbenim organizacijam Cerkvjenjaka za prizadevanje pri pripravah na občinski praznik.

ODKRILI SPOMENIK PADLIM BORCEM

Spomenik padlim borcem v Cerkvjenjaku je odkril zvezni poslanec Ivan Ros. Predsednik KO ZB Cerkvjenjak Tomaž Lovrec je prvi govoril pred spomenikom. Opisal je trpljenje vaščanov med drugo svetovno vojno. Ivan Ros je v svojem daljšem

izvajanju pri spomeniku govoril o razvoju NOB in o povojni graditvi ter omenil koncept nadaljnjega razvoja. Poudaril je, da bo z novo delitvijo ostalo več sredstev delovnim organizacijam in komuni ter bo s tem omogočen hitrejši razvoj nerazvitih področij. Potrebno pa bo izkoristiti tudi skrite rezerve v kmetijstvu.

Med svečanostjo pred spomenikom je letalec Rajšp odvrget iz aviona venec v spomin svojemu očetu, katerega ime je vpisano na obelisku. Zvezni poslanec Ivan Ros je dal po odkritju spomenik v čuvanje in vzdrževanje KS Cerkvjenjak. Prevzel ga je predsednik KS tov. Štelcer.

Pionirji, predstavniki OS in družbeno političnih organizacij so položili venec. Med tem časom je godba na pihala igrala žalostinke. Mnogim so se utrnile solze ob spominu na padle svojce ali tovariše.

Pri odkritju spomenika je Planinski oktet iz Maribora pel partizanske pesmi.

ODPRTA PRVA ENONADSTROPNA TRGOVINA V OBCINI

Novo trgovske lokale Izbira Cerkvjenjak je odprla predsednica UO trgovskega podjetja. Pred tem je govoril direktor podjetja Edo Kurnik, ki je pozval (Nadaljevanje na 3. strani)

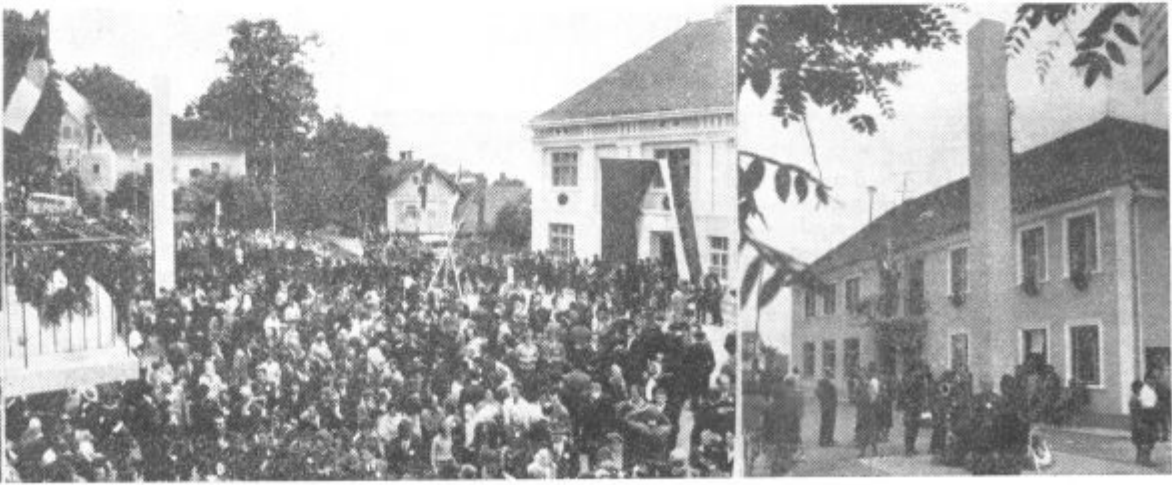
PRIJATELJSKO SODELOVANJE MED »TEDNIKOM« IZ PTUJA IN »DOMAČIMI NOVICAMI«

V uredništvu glasila SZDL za Podravje »TEDNIKA« v Ptujju smo se dne 11. julija dogovorili za prijateljsko sodelovanje med omenjenim časopisom in »Domačimi novicami«. To sodelovanje so začele Domače novice realizirati z današnjim dnem. Pod enokolonskim klišejem, ki je zmanjšani povzrotek originalne glave časopisa

»Tednik«, bomo objavljali sestavke, ki jih bomo povzeli od prijateljskega časopisa. Omenjeno pa bo storil tudi Tednik, ki bo povzemal sestavke iz našega lista.

Zaželeno bi bilo, da bi takšno sodelovanje koristilo prijateljskim odnosom med sosednjima komunama.

Uredništvo

MNOŽICNA UDELEŽBA NA PRAZNOVANJU OBCINSKEGA PRAZNIKA V CERKVENJAKU. Prireditve v počastitev občinskega praznika Lenart v Cerkvjenjaku se je udeležila množica ljudi. Na sliki od leve proti desni: Ivan Ros, zvezni poslanec govori pred odkritjem spomenika žrtvam fašističnega nasilja, množica ljudi se pomika od spomenika proti zadržnemu domu, kjer so odprli novo trgovino in spomenik žrtvam fašizma s preurejenim zadržnim domom v ozadju. Foto: Mirko Brumen.

DOMA

in po svetu

Francoski predsednik de Gaulle se je v Bonnu razgovarjal s kanclerjem Erhardom. Razgovor je dal skromne rezultate. Sporazumela sta se, da bo Nemčija pripravila predloga za opostavitve evropske politične unije.

Novi mehiški predsednik je postal Diaz Ordaz, kandidat oddajajoče revolucionarne ustavne stranke. Novi predsednik je dolgoletni sodelavec Lopeza Mateosa. Dolžnost bo prevzel 1. decembra.

Na nedavni seji izoršnega komiteja CK ZKJ so obravnavali osnutek predloga sprememb in dopolnitev statuta ZKJ. Sklenili so, da pride predlog osnutka v avgustu v javno razpravo.

Sovjetski premier Hruščov je po urinoti z obiska v skandinavskih deželah dejal, da so odnosi miroljubnega sožitja že postala realen temelj na katerem rastejo odnosi držav z različnimi družbenimi ureditvami.

V Londonu je bila XIII. konferenca premierov Commonwealtha. Vzdušje na konferenci je bilo prilično turobno.

Moiz Combe je sestabil novo vlado in postal njen četrti predsednik namesto dosedanjega premiera Cyrila Adule. Nova kongoska vlada bo imela 11 ministrov.

V Ljubljani so bili predstavniki pobratenega mesta Parme (iz Italije). Pogovarjali so se o nadaljnjem sodelovanju prijateljskih mest.

Zvezni in organizacijsko politični zbor sta na skupni seji sprejela predlog temeljnega zakona o finansiranju družbeno-političnih skupnosti. Obravnavala sta tudi predlog zakona o osebnih izkaznicah, vendar je sprejetje tega zakona preloženo do jeseni.

Na poti na oddih v SZ, na ladji »Litva« je od srčne kapi umrl predsednik centralnega komiteja francoske komunistične partije Maurice Thorez. Prepeljali so ga v Pariz, kjer je bil izvršen svečan pogreb, ki so se ga udeležili tudi predstavniki CK ZKJ.

V Moskvi je gostovala ljubljanska opera. Opero »Ekinokcije« si je ogledal tudi sovjetski premier Hruščov z ženo.

Vrhuoni sovjet ZSSR je izvolil Anstasa Mikojana za prvega predsednika prezidija vrhuonoga sovjeta ZSSR. Dosedanji predsednik Leonid Brežnjev se bo posvetil delu CK partije, kot sekretar CK KP SZ.

Konvencija republikanske stranke je izvolila voditelja desnega konservativnega krila Baryja Goldwaterja za svojega kandidata na jesenskih volitvah za predsednika ZDA. Pred palačo, kjer je zasedala konvencija so demonstranti nosili krsto z napisom: »V republikanski stranki je umrla svoboda«.

Na Vrhniki so svečano proslavili 20-letnico oklopnih enot naše armade. Ob tej priliki je v tem kraju nastopal orkester in zbor doma JLA iz Beograda. Odkrili so spomenik padlim tankistom in imeli razstavo o razvoju tankovskih enot med NOB.

Na obisku v mariborskem okraju je bil štajerski deželni glavar g. Josef Krainer

Velikan v Šetarovi

GRADIJO HLEVE ZA 900 GLAV PITANCEV — MARLJIVI SLAVONCI — SKRB ZA SEZONSKO DELAVCE

V Šetarovi so pričeli z izgradnjo hlevov za 900 glav pitancev. Gradbena dela izvaja Gozdno gospodarstvo Maribor, obrat za gradnje.

Sončnega dne smo se napotili na ogled gradbišča v Šetarovi. Zastrmeli smo, ko smo pred seboj zagledali obsežne objekte. Mladi Slavonci, ki opravljajo gradbena dela, so pridno zidali hleve. Sonce je obarvalo njihovo polt, da so bili videti kot iz bronu.

Delovodja Simon Vivod nas je popeljal po gradbišču. S hitro in vpludno besedo nam je opisoval objekte, ki se dvigajo iz tal: »Zgradili bomo tri velike hleve, med njimi pa dva prav tako dolga in visoka senika, da bo blizu krma. Ob omenjenih zgradbah gradimo dva betonska silosa. Z izgradnjo smo pričeli 13. maja. Predvidoma pa bodo vsa dela končana do konca oktobra letos.«

Sli smo po poteh, ki so jih med objekti zgradili, da ne bi bilo preveč blata, katero bi jih pri delu oviralo in tov. Vivod je nadaljeval: »Za objekte bomo porabili 129 milijonov investicij. Potrebno pa bo še napeljati vo-

dovod in zgraditi posebno trafo postajo.«

Prav gotovo je to največji objekt, ki smo ga v zadnjem času zgradili v občini za namene kmetijstva. Vzreja pitancev bo tu sodobno organizirana. En hlevar bo opravljal tristo glav.

Vprašali smo, kje bivajo delavci. Delovodja tov. Vivod nas je povabil, da si ogledamo njihovo začasno stanovanje.

Prišli smo pred veliko kmečko hišo nedaleč od gradbišča. Nad vhodnimi vrati smo opazili letnico 1811. Kljub starosti pa je hiša lepo ohranjena. V hiši nas je najprej presenetilo, da imajo dve kuhinji. V eni kuhajo za Slovence, katerim delijo odmerjene porcije, v drugi kuhinji pa za tovariše iz Slavonije, ki dobijo količine hrane po želji. Opazili smo tudi lepo urejene spalnice, v katerih je sicer preveč postelj, vendar je na njih čisto perilo in žimnice.

Vsem tovarišem, ki se trudijo, da bi bil velikan v Šetarovi čimprej zgrajen, želimo, še veliko tako sončnih dni, kot je bil tisti, ko smo jih mi obiskali.

Neizvajanje predpisov

Kmetijska inšpekcija skupščine občine Lenart ugotavlja, da nekateri kmetijski proizvajalci ne izvajajo predpisov o škropljenju sadnega drevja. Letos je inšpekcija zaradi neizvajanja teh predpisov obravnavala 19 kmetovalcev. Inšpekcija tudi ugotavlja, da se v občini pomanjkljivo izvaja predpis o minimalnih agrotehničnih ukrepih v poljedelstvu, ki ga je sprejela občinska skupščina.

Ugotovljajo, da ta odlok v glavnem kršijo isti kmetijski proizvajalci. Nekaj jih je bilo zato upravno kaznovanih.

Samo lani je kmetijska inšpekcija obravnavala 59 primerov kršitve predpisov o obdelavi zemlje. Po splošni oceni je bilo kršiteljev še več. Kmetje se po navadi najraje izogibajo zadostnemu gnojenju z mineralnimi gnojili, pravočasnemu spraviu kmetijskih pridelkov in zamenjavi semen. V štirih primerih se je kmetijska inšpekcija občinske skupščine Lenart morala poslu-

žiti najstrožjega ukrepa zaradi neizvajanja odloka o agrominimumu s tem, da je odredila prisilno upravo nad posestvom. Seveda pa so tudi upravičljivi razlogi, ko so kmetje ostareli in za delo nesposobni, delovne sile pa ni mogoče dobiti. Kmetijske organizacije pa niso zainteresirane za omenjene površine, ker so v glavnem za kmetijstvo neprimerne.

UKREPI ZA VZREJO PLEMENSKE ŽIVINE

Kmetijska zadruga Zg. Ščavnica — Velka, se je resno lotila odpravljanja vzrokov zaradi katerih tudi na njenem območju ni dovolj plemenske živine. Na zadnji seji zadružnega sveta te zadruge so se pogovorili o kratkoročnem in dolgoročnem sodelovanju z zasebnimi kmeti pri vzreji plemenske živine.

Z zainteresiranimi živinorejci bo zadruga sklepala enoletne oz. 10-letne pogodbe, po katerih naj bi se stalež plemenske živine v prihodnjih letih na tem območju občutno izboljšal.

Pogoji za tovrstno kooperacijo so zelo ugodni in je reja plemenske živine predvsem zanimiva za živinorejce, manj pa za zadrugo, ki si ne obeta velikega dobička. Zadružni svet je na svoji seji sprejel kalkulacijo, po kateri naj bi čisti dohodek od krave v 10 letih pogodbenega pisanja znašal 60 tisoč din za kmeta in 17 tisoč din za zadrugo.

Zadruga se je za tako delitev dohodka odločila predvsem zato, da bi se stalež plemenske živine čimprej povečal.

Kmet, ki na primer poseduje 10 ha obdelovalne zemlje, lahko rednajmanj 15 govedi pod pogojem, da proizvajajo specializira. Temu primeren pa je tudi njegov dohodek.

Primerok kalkulacije objavljamo na 7. strani.

PO VOLITVAH DELAVSKIH SVETOV

Pred kratkim smo tudi v naši občini končali z volitvami v delavske in zadrugne svete ter upravne odbore delovnih organizacij. Volitve so bile v domala vseh delovnih organizacijah dobro pripravljene in so ponovno pokazale pripravljenost naših delavcev za sodelovanje, ki se je v polni meri predvsem odrazilo v številni volilni udeležbi. V nove samoupravne organe so izvolili večinoma take ljudi, ki doslej v teh organih še niso delali, med njimi je mnogo mlajših, ne manjka pa tudi žen.

Z opravljenimi volitvami samoupravnih organov smo opravili šele del naloge, drugi morda celo važnejši pa nas še čaka. Gre v prvi vrsti za iskanje načina in sredstev, kako čimprej in na najbolj primeren način vključiti novoizvoljene tovariše in tovarišice v dejansko samoupravo. Z aktivnostjo dosedanjih samoupravnih organov v delovnih organizacijah ne moremo biti v celoti zadovoljni, zato se nam v prihodnje nalaga tembolj odgovorna naloga, predvsem, če upoštevamo tako obsežno rotacijo, ki je zajela prejšnje člane samoupravnih organov.

Kje je potrebno začeti? Menim da je — prglavitna naloga morda predvsem družbeno političnih organizacij v podjetjih in to Zveze komunistov in sindikata, da organizirajo temeljite študije s člani samoupravnih organov o temeljnem samoupravnem aktu v delovni organizaciji, to je o njenem statutu. Če bo namreč hoteli, da bodo naši člani delavskih in zadrugnih svetov ter člani ostalih samoupravnih teles v podjetjih postali dobri upravljalci, potem je najbolj nujno, da takorekoč dobištno poznajo statut, ki mora biti vodilo samoupravljanja.

Tam, kjer samoupravnim organom ne bodo mogli statuta raztolmačiti člani delovnega kolektiva, bo pač kazalo iskati pomoč pri delavski univerzi.

Seveda pa ne moremo ostati samo pri spoznavanju statuta. Nič manj pomembno ne bo seznanjanje samoupravnih teles v delovnih organizacijah z njihovimi pravicami in dolžnostmi na splošno, ne samo s tistimi, ki so zapisana v statutu podjetja. Zato bi kazalo še enkrat, toda tokrat temeljito obdelati zvezno in republiško ustavo. Če bodo upravljalci le to dobro poznali, bodo nedvomno, kadar bo pokazala potreba, podjetja lahko tudi statut bolj kvalitetno spreminjali.

To sta samo dve nalogi, ki sta po moje prglavitni, čeprav pri teh ne bi smeli ostati. (Nadaljevanje na 3. strani)

- Jaz imam vedno več nerešitih spisov!
- Tudi jaz!
- Kakšno rešitev predlagaš?
- Odpoved službe!

Preživninsko varstvo kmetov

VISINA PREŽIVNINE ODVISNA OD VREDNOSTI ZEMLJE

Občinska skupščina Lenart bo še 15. julija sprejela odlok o preživninskem varstvu kmetov. V tej zvezi smo vet. Ivanu Rapcu, predsedniku sveta za kmetijstvo in gozdarstvo postavili nekaj vprašanj.

Kaj je po vašem mnenju potrebno doseči z uvedbo preživninskega varstva kmetov?

Preživninsko varstvo kmetov je vprašanje s katerim se intenzivno ukvarjajo organi občinske skupščine, pa tudi širša javnost. Vse pogosteje se pojavljajo primeri, ko nudijo ostareli in obnemogli kmetje svojo zemljo

plačilo, ki bodo dobili za to zemljo, vložili v občinski sklad za preživninsko varstvo kmetov, oziroma, da bodo odstopili terjatve za plačila skladu.

Kmet naj bi dobil pravico do preživnine, ko dopolni moški 65 let in ženska 60 let starosti. Pravico do preživnine bi imel tudi prej, če je ali pa postane popolnoma nezmožen za pridobitno delo, kakor tudi, če se ne more zaposliti zaradi vzgoje in nege otrok do 7 let ali zaradi trajne nege drugih članov, ki zaradi bolezni ali starosti nujno potrebujejo tujo nego. Do preživnine ne bi imel pravice tisti, ki dobiva pokojnino ali invalidnino, če je ta nižja od preživnine.

Koliko bodo po osnutku odloka posamezni kmetje dobili preživnine?

Preživnina se bo določila v mesečnem znesku glede na vrednost zemlje, ki jo je kmet prenesel v družbeno lastnino in glede na starost kmeta in oseb, za katere mu pripada preživnina. Izračuna se tako, da se vrednost zemlje deli s povprečnim številom let doživetja po določeni lestvici. Tako dobljen znesek deljen z 12 pomeni višino mesečne preživnine.

Če je na primer vrednost zemlje dosegla 2 milijona din, kmet pa je star 65 let bi dobil mesečno 12.820 din, poleg tega pa bi dobila 5.128 din še oseba, ki jo je nosilec preživninske pravice dolžan preživljati. Minimalna mesečna preživnina po predlaganem odloku pa naj bi bila 10 tisoč din na mesec.

Kaj bi še dodali k odloku o preživninskem varstvu kmetov?

Če bo uvedeno preživninsko varstvo, pa še ostane vrsta vprašanj odprtih. Rešiti bo potrebno problem zdravstvenega varstva in socialnega zavarovanja za te kmete. Razmisлити pa bo tudi kazalo, ali ne bi bilo potrebno smatrati za osnovo pri določanju višine mesečne preživnine tudi vplačanih davčnih obveznosti v zadnjih 15 do 20 letih. Odprto je tudi vprašanje, kaj z zemljišči, ki niso v interesnem območju gospodarske organizacije. Po mojem bi ta morala prevzeti skrb za organizacijo proizvodnje na ohišnicah, ki bi si jih kmetje zadržali. Dodatne dohodke za te kmete bi bilo mogoče najti predvsem s perutninarstvo proizvodnjo. Nadaljnje reševanje preživninskega varstva bo moralo temeljiti na sodelovanju občinskih organov in najširše družbene skupnosti.

Lenarčani na valovih v Valovinah

Cetrtega julija se je v Valovinah pri Puli ponovno pričelo počitniško življenje. V prvi izmeni so letos v taboru lenarške počitniške zveze taborili otroci.

V eni izmeni lahko tabori 75 otrok ali 55 odraslih oseb. Kapaciteta tabora je letos večja kot prejšnja leta. V Valovine so poslali tudi šotore od predvojaške vzgoje. Možnosti taborjenja imajo vsi občani, ki živijo na področju naše občine.

Taborjenje traja za eno izmeno 14 ali najmanj 7 dni. Izmene odraslih na letošnjem taborjenju so po naslednjem razporedu: od 20. junija do 2. julija, od 4. julija do 17. julija in od 19. julija do 1. avgusta.

Prijave za taborjenje zbira komisija za letovanje pri počitniški zvezi Lenart. Dobro bi bilo, da bi se za taborjenje prijavilo tudi čimveč kmetov. Cena za celotno oskrbo je dnevno: za odraslo osebo 650 din, za otroke do 7 let pa 325 din.

Lenarški tabor slovi po obilni in vitaminsko bogati hrani. Dopravniki pa imajo različne možnosti razvedrila v taboru ali v sosednjih gostinskih objektih. Tisti, ki so že bili v Valovinah, si želijo vsako leto ponovno tja. Torej dragi občani, pridružite se njim in si vsaj za nekaj dni odpočijte od naporenega dela. Morje vam bo dalo nove energije in nova doživetja v prelepem delu Istre.

KOMBAJNI NA DELU

Lepi dnevi omogočili hitro žetev — Na Agrokombinatu žanjejo štirje kombajni — Najlepši donos se pričakuje pri pšenici — Ponekod žanjejo še vedno s kosami ali srpi — Pomoč sosedom in kooperantom.

V začetku julija se je pričelo z žetvijo ječmena in nato drugih žitaric. Na Agrokombinatu KZ Lenart so želi s tremi manjšimi in enim večjim kombajnom. Po obronkih hribov pa je bilo videti nekatere individualne kmetovalce, ki so želi s kosami ali s srpi.

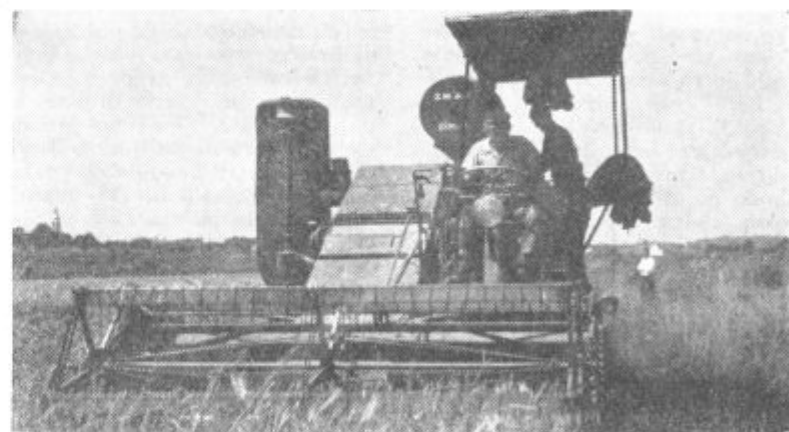
Agrokombinat je imel letos zasejano 54 ha s pšenico, 13 ha z ječmenom in 11 ha ovsa. Žetev je bila končana v osmih dneh. Zanimivo je, da sta žetev opravila dva človeka, ker kombajn žanje, mlati in preseje žitarice.

Na Agrokombinatu je povpreč-

ni donos ječmena 28 do 50 centov, pri pšenici 35 do 40 centov na ha. Najlepši pridelek je bil pri sorti Leonardo in ethoil de schoisy (Etoal de Soazi — francoska sorta).

S kombajni je Agrokombinat pomagala pri žetvi na kmetijskem kombinatu v Radgoni in pri KZ Pernica. Vršene pa so bile tudi usluge kooperantom. Pšenico je Agrokombinat takoj prodal mlinu testenine Maribor. Mlin ima sušilne naprave, zrnje posuši in ga vskladišči. Ječmen in oves bo šel za močna krmila za lastna pitališča.

Agrokombinat KZ Lenart je letos zmanjšal površine za pridelovanje žitaric in je povečal površine koruze. Iz večletnih analiz je ugotovljeno, da je pridelek koruze sigurnejši. Zime rade poškodujejo ozimne posevke.

Zetev s kombajnom na Agrokombinatu KZ Lenart.

Foto Brumen

PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA

(Nadaljevanje s 1. strani) dravil vse prisotne, med katerimi so bili tudi predstavniki dobaviteljev. Po krajšem govoru so si gostje ogledali sodobno urejena trgovska lokala.

ANTUJOSKA KLET IN ŠE MARSIKAJ

Po končani slovesnosti so imeli občani na razpolago domače dobrote od pijače, mesa, gibanic itd. Mladi pari so se vrheli pozno v ponedeljkovo jutro. Vsi so bili zadovoljni, saj jih je zabavala

Planinski oktet, Robin in Frčaček ter plošče s twistom. Povsod je bilo živo, v Antujoški kleti, baru, pri stojnicah z imenom »Frčaček, Micka«... ter v krajevni gostilni.

Rezultate športnih prireditev berite na zadnjih straneh našega lista.

Članom družbeno-političnih organizacij in predstavnikom »Izbire« iz Cerkevneja, ki so pripomogli k svečani proslavi občinskega praznika, moramo izreči vse priznanje!

PO VOLITVAH DELAVSKIH SVETOV

(Nadaljevanje z 2. strani) ti. Poskrbeti bo potrebno za razvejan sistem izobraževanja samoupravnih organov v podjetjih, ki naj zajame politično in družbeno ekonomsko izobraževanje. Za vse izobraževanje pa bomo morali zasigurati potrebna sredstva, ki naj ne bodo mišična, ki smo jo doslej za tovrstno dejavnost radi dajali. Vse izobraževanje naj bi bilo ozko povezano z delavsko univerzo, ki razpolaga s potrebnim kadrom in s

potrebnimi vizuelnimj sredstvi, ki naj bodo pripomoček zaradi lažjega razumevanja snovi.

In še na koncu: izobraževanje se ne sme začeti in nehati pri novoizvoljenih organih samoupravljanja, temveč mora nujno zajeti vse naše delavce, tudi tiste, ki v ekonomskih enotah sodelujejo. Če bomo za začetek opravili našete naloge, bomo veliko storili. Delavcem bomo odprli pot do dejanske samouprave. Tone S.

STROGO ZAVPNO**REKLAMA, REKLAMA**

V Lenartu je zadnje čase pogosto opaziti turiste, ki si okoli in okoli ogledujejo hišo, ki stoji obnovljena sredi trga. Ugibajo ali je v njej gostilna Grozd ali ne?

Kaj ni že skrajni čas, da odgovorni uredi napisno tablo na tem objektu, saj bo to vsem v korist.

Govorimo o razvoju turizma in gostinstva, želimo si, da se ta panoga čimbolj razvije, nič pa mislo storili za reklamo Zavrha. Poglejmo v bližnjo okolico, pa bomo videli reklame ob glavnih cestah za vsako še tako majhno atrakcijo.

Torej vzemimo kos pločevine in narišimo na njo razgledni stolp, napišimo kje stoji, kaj se z njega vidi in kaj se pod njim dobi za podzob. Omenjeno postavimo ob severni magistrali na odseku ceste, kjer se odcepi cesta proti Zavrhu. Če bomo to storili, bo tam vsak dan več motoriziranih turistov.

Reklamne table bi bilo potrebno namestiti tudi na ostale lokale v Lenartu, kjer še teh ni, ali pa so zastarele.

OJ, TRAVA ZELENA!

V Lenartu je velik vrt, na katerem so skrbno obdelane grede. Vsak najemnik si želi čimveč pridelka. Med temi lepo negovanimi gredami pa se vidi lep kos zemlje posejane s prelepimi slovenjgoriški travicami. Kazalo bi te travice potrgati in kaj koristnega posaditi. Če pa to ne, pa dati zemljo tistemu, ki bi jo rade volje obdelal, samo če bi jo lahko dobil.

DVORIŠČA NISO SMETIŠČA

Poglejmo za našo hišo in si priznajmo, da je tam večsah vse narobe. Naokoli leže razmetana poljedelska orodja, kure razkopavajo po greznicah, ponekod leže kupi dračja, razmetana drva in še marsikaj. Primimo v roke kladivo in letve, ki jih bomo dobili v Brestu med odpadki in napravimo za kure ograjena tekašišča (kot jih imajo na Gorenjskem ali drugje). Poljska orodja očistimo in jih spravimo v šupe, dračje in drva pa primerno razzagajmo ali razsekajmo in spravimo v drvarnico in še in še... Po vsem tem bodo naši kraji lepši, zadovoljni pa bomo tudi mi sami.

Dela prepočasi napredujejo

V Benediktu urejajo zadrudni dom. Zal trenutno ta dela opravljajo le nekaj delavcev in izgradnja počasi napreduje.

Nekdanji zadrudni dom bodo skoraj povsem prenovili. Na novo so vezali strešno ogrodje, zazidali vmesne stene in dom dvignili še za eno nadstropje.

Letos bodo dogradili pet družinskih stanovanj za učitelje, tri garsonjere in pošto. Z deli pa bodo nadaljevali prihodnje leto, ko bodo dobili nova finančna sredstva. Poleg omenjenega bodo v domu prihodnje leto uredili še

prostor za matični urad in dve trgovini »Izbire« s skladišči ter morda klubski prostor.

Izvajalec gradbenih del je Gradbeno podjetje Lenart. Letos so pričeli z izgradnjo okoli 15. maja. Ko smo zadnjič obiskali to delovišče, smo tam videli samo pet delavcev. Za ureditev celotnega doma bo potrebnih okoli 45 milijonov din. Letos pa je bilo na razpolago 24 milijonov. Sredstva za izgradnjo so dobili iz stanovanjskega sklada OS Lenart, sofinansirala pa sta PTT in »Izbira« Cerkvenjak.

55% šoloobvezne mladine ima telesne okvare

Na zadnji seji sveta za šolstvo, prosveto in kulturo so sklenili priporočiti Občinski skupščini Lenart, da ustanovi Svet za kulturo in telesno vzgojo. Novi organ bi se lažje lotil reševanja problemov s področja telesne vzgoje.

Telesna kultura v občini Lenart še vedno zaostaja, tako za razvojem na drugih družbenih področjih, kakor tudi za možnostmi in potrebami družbenega razvoja v celoti. Krivda v tem je zaradi premajhne zainteresiranosti krajevnih in občinskih faktorjev, da se materialna, finančna in kadrovska vprašanja na tem področju rešujejo manj uspešno, kot to že omogočajo objektivni pogoji. Zlasti, pa kot terjajo dejanske potrebe in ne nazadnje nezadostna povezanost z družbenimi področji, kot so: vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, turizem, urbanizem in gošporarske dejavnosti.

V zadnjih letih je bilo vloženo v telesnovzgojne objekte 2.260.000 din. To pa je premalo za zadovoljitev vseh potreb, ki so na tem področju v občini. Zaradi tega imamo premajhno razvitost telesne kulture, ki se odraža v naslednjih podatkih: (podatki so iz leta 1963):

Le 42,65% učencev je imelo osebno telovadno opremo,

le 21,7% učencev je imelo lastne smučiče,

110 učencev in učenk je bilo na letovanju na morju,

le 25% šolske mladine zna plavati,

25% mladine ima razne telesne okvare,

30% mladine ima slabo telesno držo.

Da ima le tako nizek odstotek učencev osebno telovadno opremo, je vzrok ta: v občini Lenart so pretežna večina prebivalstva individualni kmetovalci, ki nimajo drugega dohodka, kakor

Kinematografi pod enotno upravo**KINO V OBCINI SE BORI Z RAZNIMI TEZAVAMI**

V občini imamo kinematografe v Lenartu, Gradišču in Voličini. V nekaterih drugih krajih imajo še ozkotračne kinoprojektorje, ki pa so praviloma izven prometa.

Uprave vseh treh kinematografov se že več let borijo z najrazličnejšimi težavami začevši pri materialnih sredstvih in vodstvih kinosekcij, ki so v vseh omenjenih primerih vključene v prosvetna društva.

Iz omenjenih razlogov v nekaterih občinah — primer Gornja Radgona — resno razmišljajo o upravnih združitvi kinomatografov.

Kako bi to lahko bilo urejeno pri nas?

V Lenartu bi bilo potrebno ustanoviti kinopodjetje, ki bi združevalo vse tri kinomatografe in skrbelo za razvoj kina tudi v tistih krajih občine, kjer imajo sedaj samo ozkotračne kinoprojektorje ali pa sploh ničesar nimajo. Podjetje bi po določenem planu nabavljalo filme za vse tri kinomatografe. Tako bi dejansko odpadlo večsah nevsučno naročanje in manipuliranje s filmi, kar sedaj delajo razni ljudje. Podjetje ali združenje kakor bi ga pač imenovali, bi moral voditi vsaj honorarni uslužbenec, ki bi skrbel za redno nabavo filmov, vračanje filmov, redno plačevanje uslug distribucijskih podjetij itd. Vsa sredstva naj bi se stekala v enoten sklad v okviru podjetja. Uporabljala pa naj bi se čimbolj racionalno glede na to odkod, mislim iz katerega kraja izvirajo. Pri podjetju ali združenju naj bi se imenoval idejno in sicer močno razgledan programski svet, ki bi bil hkrati neke vrste delavski svet. Ta svet bi imel na skrbi programiranje filmov za vse kinomatografe, ter bi opravljal razne posle, ki so povezani s kar najboljšim delovanjem kinopodjetja. Skratka naj bi postal vseodločujoči in načelno neodvisen organ, kar se tiče filmske politike v občini. Če bi se odločili za predlagani način

združitve ali podoben način združitve kinomatografov, bi se kino izločil pri prosvetnih društvih. Sedaj se večina prosvetnih društev zanaša na dohodke, ki jih prinašajo kinopredstave, če bi se uveljavil ta predlog, pa bi morala bolj razmišljati o pozitivni ostalih kulturnih dejavnosti. Mislim, da je predlog umesten in, da bi o njem veljalo razpravljati. Morebiti bi se omenjeni kinomatografi lahko združili celo v komunalnem podjetju. Zaenkrat velja razmišljati in razpravljati.

MOHAMEDU V SPOMIN

Prvič sva se srečala, ko si bil štiri mesece v Sloveniji. Prišel si iz daljnega prijateljskega Sudana iz vroče Afrike. Naučil si se našega jezika in zaživel z nami kot brat. Govoril si o prijateljstvu med narodi, o ljubezni do svojih staršev in o študiju.

Občudoval si lepote naše dežele, ko sva obiskala Postojnsko jamo in druge kra-

je. Povsod je bilo za tebe novo doživetje. Ljudje so te radi sprejemali, ker si znal pristopiti k vsakemu z vljudno in prijateljsko besedo.

Ne morem verjeti... ali je res, da MOHAMEDA ABDEL AZIMA ni več. Lani v teh vročih poletnih dneh si obiskal naš kraj. Občudoval si Slovenske gorice in njihovo floro.

Morda si mislil, da je Drava mirnejša, da je podobna Modremu in Belemu Nilu, ki teče okoli tvojega rojstnega Khartouma. Po deževju pa je bila Drava deroča in so njeni valovi premagali tvoje dragoceno življenje.

Mohamed, ostal boš v srcih nas, ki smo ti bili prijatelji. Tvoj iskren nasmeh ne bo pozabljen, tvoje želje za mirom in prijateljstvom med narodi sveta bomo razvijali mi, tvoji bratje.

Franček Stefanec

od prodaje pridelkov. Tako nekateri starši ne morejo nabaviti otrokom osebne telovadne opreme, saj taka oprema stane od 2.000 do 3.000 din. Družine pa so precej številne in nekateri starši poleg omenjenega nimajo razumevanja in ozko gledajo na telesno vzgojo, kakor tudi na potrebe otrok.

Enak vzrok — materialno stanje družine, je tudi vplival na tak odstotek učencev, ki imajo lastne smučiče, čeravno je Slovenija znana po zimskih športih, posebno pa smučanju. Tudi terenske razmere so take, da bi ugodno vplivale na razvoj oz. pospešitev te vrste športne panoge.

Slabe socialne razmere in posledice tega, slabo zdravstveno stanje otrok, bi morale vplivati na to, da bi se vsako leto udeležilo čimveč otrok letovanja na morju. Podatek kaže, da se je v letu 1963 od vseh 2.725 šoloob-

veznih otrok udeležilo letovanja samo 110 učencev. Učenci so bili pretežno iz Lenarta in največ otroci zaposlenih staršev. Otroci kmetovalcev je bilo le malo. To je tudi vzrok, da zna le 25% vse mladine plavati. Seveda mo-

(Nadaljevanje na 6. strani)

PISMA BRALCEV

Agrokombinat KZ Lenart nam je v zvezi z objavljenim prispevkom pod naslovom »Naročnik Domačih novic sem odkar izhajajo«, poslal naslednje pojasnilo:

»Priprave na letošnje spomladansko škropljenje so bile dobro opravljene. Bilo je dovolj škropilnic, ki so jih vodje kooperacijske proizvodnje lahko dobili po potrebi. Za potrebe Jurovskega doma smo imeli na razpolago pet prevoznih škropilnic. Naša škropilna ekipa, ki jo je vodil tov. Anton Čuček se je dvakrat oglasila pri tov. Sebeder Ivanu, ki pa ni pokazal interesa za škropljenje svojega sadovnjaka.

Mirko Najvirt iz Zavrha nam je poslal pismo, v katerem negoduje nad potrebo v tamkajšnji trgovini.

Iz Trg. podjetja »Izbira« Cerkvenjak, poslovalnica Zavrh so nam v tej zvezi poslali tole pojasnilo:

»Res je, da nismo imeli kakih 14 dni petroleja, ne drži pa, da ga ni bilo na zalogi takoj po odhodu prejšnjega poslovdje. V naši poslovalnici prodamo tedensko samo 2 litra petroleja. Včasih se tudi zgodi, da zmanjkajo za kakšen dan klobase, čeprav jih kmalu nabavimo.

Ko to pišemo, imamo na zalogi petrolej in klobase, zato vabimo vse potrošnike, naj se poslužijo naših zalog.

ZANIMIVE PRIREDITVE V DOBRAVI PRI GRADIŠČU

Lovska družina Cerkvenjak, ki vključuje lovce iz območja Cerkvenjaka in Gradišča, je v prijetnem gozdu Dobrava pri Gradišču uredila velik lovski dom. Ko bo dom dokončno urejen, bo imel na razpolago tudi nekaj prenočišč.

V začetku tega meseca so člani Lovske družine Cerkvenjak na tem kraju priredili več lovsko-turističnih prireditev.

Lovci so se pomerili v streljanju z zračno puško, malo kalibrsko puško in v streljanju na glinaste golobe. Gostom so pokazali tudi večjo krmilnico za fazane. Poskrbeli so tudi za dobro voljo. Navzočim so igrali šoferji in kvintet »Vitek« iz Maribora.

Uredili postajo prve pomoči

Te dni so zaključili z ureditvijo prostorov za postajo prve pomoči v Benediktu. Z obnovitvenimi deli so pričeli pred dobrim mesecem. Uredili so ordinacijo, čakalnico in sanitarije.

Poleg omenjene postaje prve pomoči bodo prostori služili še otroški posvetovalnici, nujno pa bi tukaj vsaj enkrat tedensko potrebovali zdravnika. Kraj nima stalnega telefonskega spoja. Odgovorni si zato prizadevajo, da

Člani lovske družine Benedikt so v gozdu nad Benediktom postavili zasilno barako. Objekt so namenili za vzrejo fazanov. Ugodni terenski pogoji so omogočili, da so trenutno vzgojili 300 fazanov, ki jih bodo te dni spustili. Skupno pa bodo letos spustili 560 fazanov.

Ureditev vseh objektov je stala okoli 1.200.000 din. Člani lovske družine so napravili preko 800 udarniških ur in so s tem zmanjšali stroške. Sami so tudi nape-

Drobne iz Benedikta

UREJAJO AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE

Na iniciativo delavcev, ki se vozijo na delo v Maribor in KO SZDL, Benedikt, so pričeli z izgradnjo postajališča na Zenjaku pri Benediktu. Zemeljska dela so opravili prebivalci Zenjaka prostovoljno, gramoz pa je dala cestna uprava.

DOBRO ZALOŽENA TRGOVINA

Potrošniki v Benediktu so zadovoljni s trgovino Izbire. V njej je mogoče dobiti vse, od soli do televizorja. Še boljše pa bo lahko založena trgovina, ko se bo drugo leto preselila v nove prostore.

ljali okoli 500 metrov električne napeljave.

Pričakujejo, da bodo prihodnje leto povečali proizvodnjo mladih fazanov na 1.200 komadov. Letos bodo obdržali fazanke, ki bodo spomladaj postale nesnice. Ena fazanka znese od 40 do 60 jajc. S tem bodo veliko pridobili, ker so do sedaj plačevali eno fazanje jajce po 200 din. Uspeh je bil letos dosežen tudi s tem, ker je bil pogin zelo majhen.

Uredili so si 7 umetnih kokelj

in dva lastna transformatorja za zmanjšanje toka. Nabavili so tudi razne mreže za spuščanje fazanov.

Pri vsem je veliko pripomogel Agrokombinat KZ Lenart, ki je dodelil zemljišče in pomagal v traktorskih dovozih. Prav tako pa so po zmerni ceni prodali barako.

V dveh letih predvidevajo vzgojiti toliko fazanov, da bodo povsem izravnali stalež, ki je primeren za njihovo lovišče.

CIGARETA POVZROČILA POŽAR

V nedeljo 5. julija ob 11. uri je požar napravil okoli 1.500.000 din škode na gospodarskem posloju Franca Poliča v Zgornjem Porčiču številka 71. Gospodarsko poslojje ni bilo zavarovano.

Požar je povzročil 15-letni sin, ki je kadil na senu. Na požarišče so prispeli gasilci iz Lenarta. Gradišča in Cerkvenjaka in so uspešno omejili požar.

NEPRIMERNI PROSTORI

Delovišče Agrokombinata KZ Lenart v Benediktu ima upravne prostore salbo urejene. Vsled omenjenega so pristopili k preureditvi objekta v katerem imajo svojo pisarno.

Razdelili so krajevni samoprispevek

Na nedavnem zboru občanov v Benediktu so razdelili sredstva krajevnega samoprispevka. Največ sredstev so namenili ureditvi ceste proti Drvanji. Zemeljska dela na tej cesti so bila že opravljena lansko leto, letos pa bodo cesto posuli z gramozom. Za drugo leto predvidevajo ureditev ceste skozi Obrat proti Gradišču, nato cesto Benedikt-Negova v sodelovanju obeh sosednjih krajevnih skupnosti. Benedikt je zainteresiran za nazadnje omenjeno cesto vsled turizma v Negovi. Negova pa zaradi boljših avtobusnih zvez.

Iz krajevnega samoprispevka je krajevna skupnost odstopila 240.000 din za adaptacijo šole, 50.000 din so dali gasilskemu društvu, 40.000 din pa za izgradnjo otroškega igrišča. Vse družbenopolitične organizacije so sklenile, da bodo igrišče zgradile s prostovoljnim delom.

Na zboru občanov so še pripomnili, da cesto proti Drvanji največ uporablja Agrokombinat KZ Lenart in gozdno gospodarstvo. Vsled omenjenega bi bilo prav, da bi priskočila na pomoč pri izgradnji ceste s prevozi tli v materialu.

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Predstavljamo vam zbirko konjskih podkev, ki so jih nekoč nosili turški konji, ko so

Turki ropali po naših krajih. Posnetek je iz zbirke Franca Sumana iz Lormanja pri Lenartu.

S. S.

55% šoloobvezne mladine ima telesne okvare

(Nadaljevanje s 4. strani)
ramo iskati vzrok temu tudi drugod. Pojavlja se namreč vprašanje, kje se naj otroci, ki ostanejo doma, nauče plavati. V vsej občini namreč ni bazena in ne kopališča, niti niso dani drugi pogoji.

Porazen je podatek, da ima 55% mladine ali slabo telesno držo ali razne telesne okvare. In kaj je vzrok temu? Prav gotovo je eden izmed vzrokov ta: večina otrok je nepravilno hranjenih, fizičen napor pri delu na polju in ne nazadnje neprimeren šolska oprema. Za otroke, ki morajo doma pomagati pri delu na polju, je potrebno dobro organiziran in dobro izveden pouk šolske telovadbe. To na naših šolah pri sedanjem stanju ni mogoče uresničiti.

Niso pa samo ti vzroki, ki zavirajo razvoj telesne kulture.

Manjka tudi organizatorjev, ki bi napravili prvi korak pri organizaciji telovadnih društev. Prva spodbuda pa bi morala izvirati od občinske zveze za telesno vzgojo, krajevnih organizacij SZDL in drugih. S tesnejšo sodelavo in povezanostjo med njimi bi tudi napredoval razvoj telesne vzgoje v občini.

Na zadnji seji sveta za šolstvo, prosveto in kulturo se je o zgornjih vprašanjih razvila obširna diskusija. Posredujemo nekaj ugotovitev iz te razprave.

Josip Merdaus: Mladina si želi športne dejavnosti, vendar pa je pogoj učna občina za telesno vzgojo na šoli, ki bi se posvetila tej dejavnosti.

Pavla Tušak: Predmet telesne vzgoje na šoli Cerkvenjak se je vršila v združenem domu. V dvorani ni primernih tal in se dviga prah. Tako je pouk telesne vzgoje v takih prostorih nemogoč in se ponavadi vrši le v lepem vremenu in na prostem. V slabem vremenu pa v razredu. Na šoli pa niti ni kvalificirane moči za ta predmet.

Edo Zorko: V vseh krajevnih centrih so kulturni domovi, v katerih se občasno vršijo razne dejavnosti za zelo kratek čas. V teh dvoranah bi lahko uredili parketna tla za čas, dokler šole ne bi dobile telovadnice. Tako bi vsaj začasno rešili vprašanje prostora za telesno vzgojo. Stroški ureditve teh dvoran v vseh krajevnih centrih bi bili precej visoki, vendar bi bilo vprašanje telovadnice rešeno.

Marta Kobler: Tako nizkemu

številu udeležbe na letovanju je kriva visoka cena. Zato so postavljeni ob stran prav tisti otroci, ki so letovanja najbolj potrebni.

Pavle Lešnik: Komisija za letovanja je imela na razpolago 150.000 din, od tega se bo koristilo 60.000 din za regres, 90.000 pa se je razdelilo na šole za pomoč socialno šibkim učencem, da se ti lahko udeležijo letovanja. Šola bi si naj sama pomagala z iznajdljivostjo in z nabiralnimi akcijami povečala sredstva za pomoč tem otrokom, tako bi se letovanja lahko udeležilo več učencev.

Napačno je, da nekateri smatrajo socialno šibke samo tiste otroke, katerih starši niso zaposleni. Socialno šibki otroci so tudi tisti, katerih starši so zaposleni v kmetijskih zadrugah in so njihovi povprečni osebni dohodki ca. 16.000 din.

Milan Močnik: Za učence je bil organiziran tečaj smučanja, vendar se ga je udeležilo le 15 učencev in še to iz Lenarta. Če bi šole dobile dovolj sredstev, bi lahko nabavile smuči in jih posojale otrokom pri pouku telesne vzgoje. Na ta način bi se zagotovila množičnost tega zimskega športa.

Vse omenjeno nam kaže, da je stanje telesne vzgoje v naših šolah perezno. Da bi se omenjeni problemi čimprej rešili, so člani sveta predlagali ustanovitev sveta za kulturo in telesno vzgojo. Omenjeni organ bi lažje reševal probleme, ker bi bil njegov delokrog ožji.

Pomisli - ugani

V 12. številki »Domačih novic« z dne 25. junija smo objavili sliko, ki predstavlja uslužbenko pošte Lenart pri teleprinterju. Izmed tistih, ki so pravilno uganili, je žreb prisodil nagrado Ani Sušec Križevci pri Ljutomeru. Nagrado smo ji poslali po pošti. Dragi reševalci, Vaša današnja naloga je, da uganete, kaj predstavlja objavljeni posnetek.

Rešitve nam pošljite do vključno 15. avgusta na naslov: Uredništvo »Domače novice« Lenart, Radgonska 9.

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delavcev ljudstva za Podravje

IZ PRIJATELJSKE KOMUNE
PTUJ

»Škočirjeva deska« za oblikovanje škarpe

Mehanične delavnice KK Ptuj so izdelale po zamislih in načrtih Ivana Škočirja, referenta za vinogradništvo pri KK Ptuj, posebno škarpirno desko za obdelavo vinogradniških in sadjarskih škarp v hribovitih predelih.

Posebnost te deske, ki je pritrjena na buldožer in je doslej v našem vinogradništvu in sadjarstvu nismo poznali, je v tem, da oblikuje buldožer istočasno horizontalno in vertikalno ploskev škarpe in prihrani čas in stroške pri oblikovanju škarp, ker ni potrebno pri delu škarp delovnih moči, sam buldožerist lahko opravi to delo.

Iskušnje s to desko bodo radi posnemali vsi kombinati, ki imajo večje vinogradniške in sadjarske površine v hribovitih predelih. Ti kombinati se že zanimajo pri mehaničnih delavnicah KK Ptuj za izdelavo in dobavo »Škočirjeve deske«. V Halozah in Slovenski Bistrici so že prve škarpe izdelane na nov način.

Pionirji nam pišejo

Ivan Lorenčič učenec 7. razreda osemletke Cerkvenjak, nam je ponovno poslal pismo z risbami. Piše, da »Domače novice« vedno z veseljem pričakuje. Risbe pa pošilja zato, da dela drugim pionirjem »korajžo«.

Ivan želi, da bi vsi pionirji sedanjih šol v bodoče bolj sodelovali z listom. Vsem pionirjem v občini želi vesele počitnice.

Cakaš ure in ure, a zajca ne vidiš nikjer.

Ivan Lorenčič
7. razred osemletke
Cerkvenjak

Josip Merdaus:

(4)

Vprašanje šolskega varstva se že resno proučuje in se zanj zelo zanimajo starši, ki so zaposleni ter razni družbeno politični in oblastni forumi, kakor tudi prosvetni delavci sami. Zelo važno je pri tem ekonomsko vprašanje, ki se ga pa mora rešiti in to pozitivno, saj je vrednost varstva učencev nadvse velike važnosti.

Z uvedbo varstva učencev si šola sicer poveča svoje delo. Sedaj šola izobražuje in vzgaja, skrbi za dobro in pravilno izrabilen čas in jamči za popolno varstvo otrok, ko so v šoli.

STIKI S STARŠI

Zakon o osnovni šoli je uzakonil

Pedagoški in materialni normativi za osnovne šole

PRISPEVEK K RAZPRAVI O ZDRUŽEVANJU OSNOVNIH ŠOL

proces šolske reforme ne samo v ožjem, to je v pedagoškem smislu, temveč ga zakonito uveljavlja v najširšem družbeno pedagoškem obsegu. Šola odslej raste v reformnem procesu in se razvija kot izrazito družbena ustanova. Osnove za to njeno rast pa morajo iskati v medsebojnih odnosih. Te odnose povezovanje in sodelovanje postavlja zakon na bistveno drugačne — naprednejše in kvalitetno višje osnove, kakor smo jih poznali in so nakazani v naslednjem:

Šola in družina se povezuje in tesno sodelujeta, da bi uskladili vzgojno in izobraževalno delo ter si medsebojno pomagali. To pove-

zovanje nastaja zlasti v roditeljskih sestankih, z obiski staršev v šoli in učiteljev na učenčevem domu.

Obiskovanje staršev na domu. Individualni pogovor staršev z učiteljem ali učiteljev obisk na otrokovem domu je najboljše oblika sodelovanja, zlasti pri obravnavanju otrok, ki so v svoji telesni in duševni rasti in napredku, kakorkoli ogroženi, bodisi zaradi negativnih vplivov ožjega družinskega ali širšega življenjskega okolja ali pa zaradi zdravstvenih in drugih razlogov. Pri obisku na otrokovem domu bo tudi kaj lahko sam ugotovil, zakaj otrok ne more v redu

napisati domače naloge, kaj ga ovira pri njegovem učenju in v kakšnih okoliščinah se izživlja v svojem družinskem okolju.

RODITELJSKI SESTANKI

V dosedanji praksi poznamo dve vrsti roditeljskih sestankov: razredne in šolske. V dosedanji praksi poznamo redne roditeljske — razredne sestanke že dolgo in priznati moramo tudi, da so marsikje prinesli že mnogo lepih vzgojnih uspehov. Zgrešeni so bili tisti razredni roditeljski sestanki, na katerih so samo obravnavali slabe uspehe, napačne in razne prestopke, ki so jih zagrešili učenci.

(Se nadaljuje)

KMETIJSKA ZADRUGA
ZG. SCAVNICA-VELKA

za dolgoletno kooperacijo plemenskega goveda po vlaganju sredstev zadruga: kmeta za dobo 10 let.

I. Vlaganja zadruga in njen dohodek v 10 letih.

A) Vlaganje zadruga:	v breme	v dobro
1. Nabavna cena živali (plemenska telica) npr. teža 500 kg po dan 400 za kg	200.000	
2. Bančne obresti na vložena sredstva od vrednosti 200.000 — 6% je 12.000 din letno, tedaj v 10 letih din	120.000	
3. Zavarovanje živali in upravna režija minimalno od osnovne vrednosti 2% tedaj 200.000 krat 2% je 4.000 din letno; v 10 letih din	40.000	
4. Amortizacija na plemensko vrednost 4%, tedaj 200.000 din krat 4% je 8.000 din letno; v 10 letih je	80.000	

B) Dohodek zadruga:

1. V 10 letih 8 kom telci v teži povpr. 100 kg po kom. 800, kg po plan, ceni za en kilogram 400 din je (800 kg krat 400 din) je din 320.000

2. Klavna vrednost plem. živali po 10 letih npr. krava teža 550 kg po planski ceni 250 din za kg, tedaj din 137.000
Skupaj din 440.000 457.000

Razlika med vloženimi sredstvi in dohodkom znaša 17.000

v 10 letih, ali 1.700 letno. Seštevek: 457.000 457.000

II. Vlaganje kmeta kooperanta in njegov dohodek v 10 letih.

A) Vlaganje kmeta kooperanta

1. Suha krma, travniško seno in otava dnevno 15 kilogramov po ceni 20 din, tedaj v 10 letih: 365 krat 10 je 3.650 krat 15 je 53.750 kg krat 20 din in znaša

din 1.075.000

2. Oskrba goveda po komadu dnevno 100 din tedaj v 10 letih 365 krat 10 je 3.650 dni krat 100 din 365.000

B) Dohodek kmeta kooperanta:

1. Povprečno letno pri kravi s polovičnim, ali polnim poreklom in ob predvidenem krmiljenju ter pravilni negi in oskrbi 2.500 litrov mleka letno, tedaj v 10 letih 25.000 litrov po plan, ceni 50 din za liter, kar znaša din 1.250.000

2. Premija po litru mleka 10 din je (25.000 litrov krat 10 din) je 250.000
Skupaj: 1.440.000 1.500.000

Razlika med vloženimi sredstvi in predvidenim dohodkom za kmeta — kooperanta znaša din 60.000

V 10 letih, ali letno 6.000 din
Seštevek: 1.500.000 1.500.000

FILMSKI *spored*

GRADISCE

26. julija »V ZNAKU ZOROAE«, ameriški pustolovski film

VOLICINA

26. julija ob 16. uri in 19.30 »LEPA AMERIKANKA«, francoska filmska komedija

2. avgusta ob 16. uri in 19.30 »MED CASOM IN VECNOSTJO«, francoski barvni film

9. avgusta ob 16. uri in 19.30 »NESREČNIKI, I. del«, francoski film.

Upravi kina Lenart in Gradisce ponovno prosimo, naj nam pošljeta filmski spored.

Naši kraji na letu 1000

Piše: Franc Suman (24)

Obtožnica iz leta 1787. Gregor Glančar, mesar, toži Franca Baumana, steklarja, da mu je ustrelil psa, ker se ne poravnata, se izroči tožba grajskemu sodniku. Leta 1787 je zapisano, da je mesar Glančar odsedel 2 dni zavora vkovan v železo in mesar Jurij Solak pa en dan brez železa. Kaj sta napravila ni zapisano.

Obtožnica leta 1788. Anton Vogler toži, da ga je Majerič v gostilni psoval. Sodba: 24 ur zavora na Rotovžu pri nezaklenjenih vratih. Ko je Majerič odsedel in šel domov iz zavora je srečal Voglarja in mu zagrozil, da ga bo prijel za lase in ga ponovno psoval.

Trška sodnija v Lenartu je izvrševala tudi zapuščinske razprave po umrlih Lenarčanih. V letu 1785 najdemo zapisano, da sta trški sodnik in svotovalec Jožef Sekol popisala vse premoženje po umrli Marjeti Vratinčič, plačala sta pogrebne stroške, ki so znašali 20 goldinarjev in 10 krajcarjev in ostalo premoženje

razdelila na njene upravičene sorodnike.

V letu 1791 je grajsko sodišče obvestilo trško sodišče v Lenartu, da je krznar Stefan Pregl vsled potvorjenega potrdila ženitnega dovoljenja dosegel, da se poroči z Rozo Lorber in naročilo trškemu sodniku v Lenartu, da ženo takoj izženejo. Pregla pa zaprejo od 5. avgusta do 31. avgusta 1791. S pripombo, da sme hoditi domov spat. Mora pa biti vsako jutro ob 5. uri v rotovškem zaporu. Trški sodnik je moral na svojem območju vse osumljence, tatove in ostale zločince prijeti, zaslišati in jih izročiti z zapisniki grajskemu sodišču.

26. marca 1789 je graščina v Hrastovcu odredila popis sena v trgu Lenart. Tega popisovalca Lenarčani niso nič prijazno sprejeli. Pri mesarju Nendlu in trgovcu Spici so ga prav grdo psovali, nakar se je ta pri grajskemu sodniku v Hrastovcu pritožil. Grajski sodnik je najprej zagrozil s tožbo na višje sodišče, ki je bilo tudi v Hrastovcu. Pozneje je

grozljivo omilil in dal strogi ukaz, o čemer je obvestil trškega sodnika.

Iz teh nekaj navedenih primerov, ki jih je na stotine sličnih od začetka do konca nad 500 let stare sodnije v Lenartu, si bo lahko bralec ustvaril vsaj približno sliko o mnogostranskem poslu trškega sodišča v Lenartu. Trški sodnik je za svoje posle prejemal vsako leto od začetka do leta 1845 en voz sena in en voz otave in v jeseni pašo na grajskem travniku Polena. Ostali funkcionarji so dobivali za svoja opravila primerne nagrade.

Razen tega so imeli tržani v jeseni prosto pašo na travniku Polena, ki je v urbarju zaznamovan kot »Hofwiese« do leta 1845. Omenjenega leta je grajska oblast ukinila dajanje sena, otave in v jeseni paše trškemu sodniku in tržanom pašo. Trški sodnik in tržani so se zaradi te prekinitve pritožili in po dolgih prekanjih tožbo izgubili. Zatem so se lenarški tržani z grajsko upravo pogodili, da ji bodo

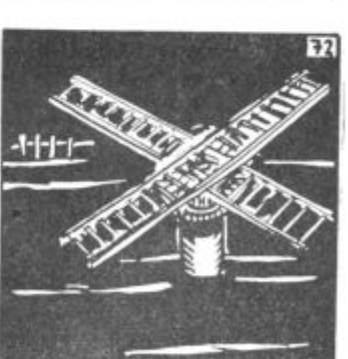
na Poleni pokošeno seno in otavo posušili in spravili v plaste (male penske kopice), da bodo imeli potem prosto pašo v jeseni. Košnjo na Poleni so morali opraviti Lormančani. Ta pogodba je veljala do leta 1849, ko je bilo trško sodišče v Lenartu ukinjeno.

Tržani so se po potrebi večkrat zbrali na rotovžu na posvet in odločali o potrebnih zadevah, ki so se nanašale na kraje Lenart, Lormanje, Gornja in Spodnja Radehova ter Gornje in Spodnje Zerjavce.

Pripominjam, da je severni del sedanje Radehove, ki ima precej raztresene hiše, precej starejši od strnjenege dela na vzhodu, ki tvori danes jedro vasi Radehove, zato je novejši del dobil ime Spodnja Radehova.

Trška sodnija v Lenartu se je v izvrševanju svojih oblastnih funkcij posluževala svojevrstnih protokolov, v katere je zapisovala svoje službene dogodke.

(Se nadaljuje)

Pri stričevih so bili večasih tudi vedri. Ko se je bližal pust, so cvrtili krofe in pekli druge dobrote. Za pusta so prihajali k hiši »pustni orači«. Oblečeni so bili v stare ponošene obleke, obraze pa so si črno ali rdeče pobarvali, nekateri pa so nosili maske. S seboj so vlekli grobo narejeni plug, na katerem je bila jelka.

Jelka je bila okrašena s pisanimi trakovi, ki so živo plapolali v vetru. Eden od pustnih oračev je bil oblečen v staro žensko obleko in je nosil košaro, iz katere je trosil razna semena in vaščanom želel dobro letino. Košaro so nato kmetje napolnili z jajci, krofi ali mesom. Oračem so se cedile sline.

Na pustni torek zvečer so si orači razdelili dobrote, ki so jih nabrali tekom dneva. Jakec ni hodil z njimi naokoli. S sestrično Kačico sta na gumni napravila s pomočjo verig gugalnico. Bila je namreč navada, da se lahko mladi na pustni dan gugajo (zibajo). Na pustni torek se je Jakec gugal ves dan.

Pri sosednjih kmetih so ob pustnih dneh napravili poseben vrtljak. V tla so zabili debelejši kol, ki je imel na zgornjem delu debelo železno os. Na njo so posadili veliko kolo od voza, na zgornji del kolesa pa so dali križem dve dolgi lestvi. V sredini je ta vrtljak poganjalo nekaj fantov, ob krajih lestev pa so sedela dekleta.

IZ naših delovnih KOLEKTIVOV

PEKARNA LENART

Kruh jemo vsak dan, malokrat pa pomislimo, kdo ga pri nas proizvaja in v kakšnih pogojih. Danes vas popeljemo v pekarno Lenart, o delu pekarnice pa bosta povedala direktor **Jože Alatič** in predsednik delovnega kolektiva **Slavko Kramberger**.

Kruh na kolesu v Zgornjo Sčavnico. Peljal je po 50 kg kruha.

NI ČASA ZA DOPUST

Smo v obdobju, ko govorimo o skrajšanem delovnem tedniku. V pekarni Lenart pa smo ugotovili, da člani kolektiva delajo še več

Notranjost pekarnice Lenart Foto: Brumen

služe 10 delavcev. Od tega je 8 pekrov. V letnem času spečejo na dan okoli 2.000 kg kruha, pozimi pa okoli 1.500 do 1.500 kg ali več. Ob sobotah je dela največ, saj takrat ob letnem času spečejo okoli 5.000 kg kruha in od 5.000 do 5.000 komadov žemelj.

KAPACITETA PEČI JE PREMAJHNA

Sedanja parna peč je stara 25 let in je premajhna. V njo gre samo 45 kg kruha istočasno. Na novo peč so mislili že letos, vendar jim še to ne bo uspelo, ker ne dobijo kreditov. Predvidevajo, da bo vprašanje rešeno drugo leto predvsem z lastnimi sredstvi, ki jih imajo sedaj za te namene 12 milijonov, rabili pa bi od 25 do 30 milijonov din.

Zaradi male zmogljivosti peči je delo oteženo. Ob sobotah druga izmena dela tudi po 18 ur. V poletnem času pa delajo vsi od 10 do 11 ur dnevno. Kljub slabim pogojem zadovoljujejo potrebe na terenu.

VČASIH SO KRUH RAZVAŽALI S KOLESI

Direktor pekarnice vsak dan razvažja kruh po raznih krajih občine. En dan vozi kruh na vzhodno stran, drugi dan pa na zahodno stran občine, poleg tega pa tudi v Koreno. Največ kruha izven Lenarta porabi Cerkevnik s svojo okolico, tja dostavljajo od 300 do 400 kg kruha. Najmanj kruha dostavljajo v Gočovo in to od 60 do 80 kg.

Pred leti so kruh razvažali s kolesi, nato motorjem, avtomobil pa imajo od leta 1961. Direktor Alatič je pripomnil, da je bilo najtežje, ko je včasih vozil

kot osom ur. Do sedaj pa še niso izkoristili dopusta. Na dopust bodo začeli hoditi eden po eden in še to samo po šest dni skupaj. Enakomerno izkoriščanje dopustov ovira tudi občasnaj bolniški stalež nekaterih članov kolektiva.

RAZNE DRUGE TEZAVE

Poleg peči tudi sedanji prostori ne odgovarjajo potrebam. Vsled tega bodo drugo leto, ko bodo menjali peč, preuredili tudi prostore.

Problem je tudi takrat, ko zmanjka vode. Ob takšni priložnosti morajo črpati vodo iz vodnjaka, ki pa ni dovolj kvaliteten. Na dan porabijo od 500 do 1.000 litrov vode samo za testo, potrebna pa je tudi za čiščenje in pranje.

PREDVSEM SKRB ZA RAZVOJ

Samoupravni organ v pekarni Lenart se trudi za napredek podjetja. Zagovarja vse napredne ideje za rekonstrukcijo obrata. Kolektiv je nabavil stroj za stepanje vreč, sedaj pa pričakujejo stroj za sejanje moke. Uredili bodo novo kopalnico, sanitarije in druge prostore, nam je še povedal tovariš Slavko Kramberger.

Delo v Lenarški pekarni teče hitro in vestno. Za pogovore skoraj ni časa. Vendar pa smo uspeli dobiti vsaj nekaj informacij, za katere se zahvaljujemo.

ČITAJTE

„*Domače novice*“

CIRIL PALUC - AVTOR CERKVENJAŠKEGA ZBORNKA

Ciril Paluc je uredil Spominski zbornik družbenih organizacij Cerkevnik, ki je izšel v počastitev občinskega praznika.

Tovariš Paluc je pravkar končal ekonomsko fakulteto v Ljubljani. Na naše vprašanje, kako je prišlo do izida zbornika, je odgovoril: »V počastitev občinskega in krajevnega praznika smo mislili izdati manjšo reklamno brošuro. Ko pa smo pristopili k delu, je iz tega nastala knjiga s 100 stranmi.«

Na vprašanje, od kod je dobil podatke, nam je odgovoril: »Zgodovinski material o naših krajih zbiram že vrsto let in ga imam okoli 600 tiskanih strani, poleg tega smo posneli zanimivosti kraja in izkoristili material od arheologa amaterja tov. Lorberja.«

Ciril nam je še zaupal, da že

lijo v kraju obdržati tradicije. Zaradi tega bodo v jeseni predstavili občanom in turistom stare običaje in dejavnosti. Ciril ima polno idej in je veliko pripomogel za uspeh letošnjih prireditev ob občinskem prazniku.

SPORTNE PRIREDITVE V POČASTITEV OBC. PRAZNIKA

ROKOBORSKI TURNIR ZA PLAKETO LENARTA - POHOD PO POTEH PARTIZANSKIH POSTOJANK

V soboto 11. julija je bil v Lenartu v počastitev občinskega praznika turnir v rokoborbi za plaketo Lenarta. Srečala sta se TAK Maribor in domači Partizan.

Izid srečanja je bil neodločen 17:17. Sodnik Franc Jezernik je izjavil, da je bilo to srečanje kvalitetnejše kot nedavno slovensko prvenstvo za posameznike.

V posameznih kategorijah so zmagali — muba: Audič, Maribor — pero lahka: Mlakar, Maribor — welter: Pintarič, Maribor — poltežka: Ševnikar, Maribor — bantam: Senveter II, Lenart — lahka: Senveter I, Lenart — srednja: Verčič, Maribor.

Isti dan je bilo v Lenartu tudi pionirsko prvenstvo v rokoborbi za značko Olimpijska nada, ki ga je razpisala rokoborska zveza Jugoslavije.

V nedeljo 12. julija je društvo Partizan iz Lenarta skupaj z občinsko zvezo za telesno kulturo pripravilo tekmovalni pohod po poteh partizanskih postojank. Na pohodu je sodelovalo več ekip. Doseženi so bili naslednji rezultati:

Tekmovalni pohod za člane športnih društev nad 18 let starosti, na 20 km dolgi progi Partizan Lenart s časom 1 ura, 8 minut. Množični partizanski marš za člane množičnih organizacij in društev prvi pripadniki predvojaške vzgoje Lenart s časom 50 minut. Na 10 km dolgi progi je zmagala ekipa Trg. podjetja »Potrošnik« Lenart s časom 1 ura 25 minut. Prve discipline so se udeležili tudi atleti Branika iz Maribora, ki so zasedli drugo mesto.

»STVARNOST«

NOVINARSKA IZDAVAČKA KUČA, ZAGREB

preporučuje

TREĆE ZNATNO NADOPUNJENO I PROŠIRENO IZDANJE

»KENNEDY — DRAMA U DALLASU«

Životni put politika i tragičan svršetak predsjednika SAD. Knjiga obuhvaća 390 stranica, format 12,5 x 18,5 cm sa koricama u dvobojnom tisku, 68 originalnih fotografija, poseban prilog od 16 strana na papiru za umjetni tisak sa posljednjim snimkama pogibije John F. Kennedyja.

Jugoslavenski bestseller!

Prva dva izdanja u nakladi od 30.000 primjeraka rasprodana u nepuna dva mjeseca!

Cijena 800 dinara

Na sve knjige, naručene putem donje narudžbenice, troškove otpreme snosi izdavač.

NARUDŽBENICA

Ovim neopozivno naručujem kod Novinarske izdavačke kuće »Stvarnost«, Zagreb, Rooseveltov trg br. 4 komada knjiga

KENNEDY — DRAMA U DALLASU

Ova knjiga može se kupiti i na otplatu u dvije rate, s tim da narudžbenica treba biti ovjerena od strane privredne organizacije ili ustanove, gdje je radnik zaposlen.

Ovjera poduzeća ili ustanove:

Naručilac:

Mjesto stanovanja

i tačna adresa:

Vlastoručni potpis:

STVARNOST
S
ZAGREB